

עלון מס' 51

משיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת כי תבוא

'עם סגולה' – 'עם קדוש'

מתוך הכלל של "כריתת הברית" – ברית ד' עם ישראל המופיעה בפרשתנו, נובעת גם ההתפרטות של "השניות [כביכול] הזו" של 'תורה ומצוות', שהרי זו מהות הברית - שהיא השייכות והדביקות ההדדית.

בברכת התורה אנו מברכים: 'אשר בחר בנו מכל העמים' [ומתוך כך] 'נתן לנו את תורתו' לאמור כי מתוך שבחר בנו... נתן לנו וכו' וכדרך אותה אנו קוראים בפרשה את הפסוק "את ד' האמרת... וד' האמירך" (דברים פרק כו, וז) וכאן נפגשים אנו גם עם הטרמינולוגיה המיוחדת של "להיות לו לעם סגולה" (שם, פסוק יח)

הרצי"ה מדגיש כי כשם שכל הוויתו של העם הזה הוא דבר 'לא פשוט' – כך גם סגולתו 'אינה פשוטה' ואכן פרשנותה של סגולה זו מצוייה במידית במילים "ולהיותך לעם קדוש" (שם פסוק יט), ביטוי החוזר ונשנה בהמשך, בתוך הברכות. (דברים פרק כח, ט)

ביטוי זה של 'עם סגולה' - עם קדוש' הוא ביטוי של הבדלה וגדלות הופעה, משהו מיוחד של תמצית מרוכזת (או: 'ריכוז תמציתי') של כל מציאותנו, ממעמד הר סיני, ומאז - לכל הדורות. זהו המובן של אותה 'האמרה' (כדלעיל) ושל "השייכות ההדדית" כדברי חז"ל על הפסוק: "אמר להם הקב"ה לישראל, אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם - ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם". (מסכת ברכות דף ג, א)

כך יש לראות ולהבין את הפעילות ההיסטורית-העובדתית וכך היא נקבעה לדורת וממנה נמשכה הסגולה של "נצח ישראל לא ישקר" [שהוא כינוי לשם ד' על שם הופעתו ב'נצח ישראל'] (שמואל א, פרק טו, כט)

בפרשתנו למדנו כי [רק] פה בארץ - מופיע הסיפור הבריא והשלם של עם ד', עם סגולה, ועל כן רק פה ראוי שייאמר בו "ולתתך עליון... ולהיותך עם קדוש לד' אלוהיך, כאשר דיבר" (דברים פרק כו, יט).

לפי "מאורות הרצי"ה" (פרשת כי תבוא תשכ"ג עמ' תקלד) להרב הושע רבינוביץ הי"ו ולפי "שיחות הרב צבי יהודה" (פרשת כ תבוא תשל"ז 12 עמ' 387) להר"ש אבינר הי"ו (וראו לעיין בהערות הר"ש אבינר שם, וכן גם בפרשת ראה בעמ' 239 בהערה 38)